

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 267/2010-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., S., zastúpenej advokátom JUDr. P. K., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 371/2009 z 22. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2010 doručená sťažnosť M. M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. P. K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 371/2009 z 22. februára 2010.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Uznesením Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi zo dňa 25. 6. 2009 sp. zn. 6 C 126/08 bol zamietnutý môj návrh na obnovu konania, ktoré sa viedlo na tamojšom súde pod sp. zn. 6 C 513/02.

Mnou podané odvolanie proti uzneseniu OS o zamietnutí návrhu odvolací Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 22. 2. 2010 sp. zn. 5 Co 371/2009 zamietol a potvrdil uznesenie prvostupňového súdu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 4. 2010, teda túto Ústavnú sťažnosť podávam v zákonnej lehote.

Predmetom sporu v základnom konaní bolo doplatenie dedičského podielu trom žalobcom - spoludedičom po nebohom poručiteľovi Š. M. v zmysle Osvedčenia o dedičstve vydaného Okresným súdom Bratislava II. zo dňa 11. 6. 2001 č. k. D 1383/2000, Dnot 218/2000. Týmto dedičským rozhodnutím mi o. i. bola uložená povinnosť vyplatiť ustupujúcim spoludedičom z trhovej hodnoty družstevného bytu 750 000,- Sk ich dedičské podiely s tým, že náklady spojené s užívaním predmetného bytu znášajú všetci dedičia, teda aj traja žalobcovia v spomínanom základnom konaní. Ich dedičské podiely som nevyplatila v plnej výške, pretože v zmysle uvedenej klauzuly o znášaní nákladov spojených s užívaním predmetného bytu som odpočítala na každého žalobcu pripadajúci podiel nákladov.

Žalobe žalobcov o doplatenie rozdielu bolo vyhovené v podstate z dôvodu, že som nepreukázala a nešpecifikovala tzv. odpočítateľné položky tvoriace náklady spojené s užívaním bytu, teda neuniesla som dôkazné bremeno.

Odvolací Krajský súd v Košiciach potvrdil uznesenie okresného súdu v podstate z tých istých dôvodov neunesenia dôkazného bremena.

Je pravdou, že v priebehu základného konania som nemala k dispozícii podklady na preukázanie výšky a dôvodnosti týchto nákladov. Až dňa 28. 5. 2007 sa mi podarilo získať „Súpis výdavkov po neb. Š. M. - stav k 20. 5. 2001“, z ktorého vyplýva výška a špecifikácia uvedených nákladov. Toto bola pre mňa nová skutočnosť, ktorú som bez vlastného

zavinenia nemohla preukázať v základnom konaní, pretože som tento dôkaz nemala k dispozícii.

Keďže tento súpis výdavkov v spojení aj s inými dôkazmi, ktoré existovali v čase pôvodného konania mohol, podľa môjho presvedčenia, privodiť pre mňa výrazne priaznivejšie rozhodnutie vo veci, v zmysle § 228 ods. 1, pís. a, b, podala som na okresný súd v Spišskej Novej Vsi dňa 19. 8. 2008 návrh na obnovu konania, ktorý bol uznesením zo dňa 25. 6. 2009 sp. zn. 6 C 126/08 zamietnutý a odvolací súd na základe môjho odvolania prvostupňové uznesenie potvrdil uznesením zo dňa 22. 2. 2010 sp. zn. 5 Co 371/2009.

Tieto rozhodnutia súdov považujem za nesprávne a nezákonné, pretože bolo preukázané, že som nemohla predložiť rozhodujúci dôkaz o mojich tvrdeniach, teda už uvedený súpis výdavkov po neb. Š. M., ktorý sa dostal do mojej dispozície až po skončení pôvodného konania. Taktiež som navrhovala ako nový dôkaz vypočutie svedkyne Mgr. J. B., ďalšej spoludedičky, ktorá mohla potvrdiť, že taktiež nevedela, kde sa predmetný súpis nachádzal, že teda nebol k dispozícii v priebehu súdneho sporu v pôvodnom konaní a bolo povinnosťou súdu tento dôkaz vykonať.

Z uvedeného preto vyplýva, že nepovolením obnovy konania, resp. potvrdením nezákonného rozhodnutia okresného súdu odvolacím krajským súdom bolo porušené moje ústavné právo zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy, podľa ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Taktiež sa domáham ochrany podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konkrétne práva na spravodlivý proces, ktoré nebolo zachované.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Sťažovateľke M. M. bolo porušené ústavné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nestrannom súde a právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22. 2. 2010 sp. zn. 5 Co 371/2009.

2. Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22. 2. 2010 sp. zn. 5 Co 371/2009 a prikazuje sa tomuto súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

3. Sťažovateľke sa priznáva právo na náhradu všetkých trov konania. “

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne

proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Podstatou námietok sťažovateľky boli tvrdenia o porušení zásad spravodlivého procesu uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 126/08 z 25. júna 2009, ktorým bol zamietnutý jej návrh na povolenie obnovy konania. Sťažovateľka tvrdila, že rozhodnutia všeobecných súdov v danej veci považuje za nesprávne a nezákonné, pretože je presvedčená, že v pôvodnom konaní, o ktorého obnovu žiadala, nedisponovala dôkazom, ktorý nemohla nie z vlastnej viny predložiť a ktorý by podľa jej názoru mohol privodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci, ale aj napriek tomu vo veci konajúce súdy obnovu konania nepovolili.

Sťažovateľka domáhajúc sa ústavnoprávnej ochrany formulovala svoje námietky vo všeobecnej podobe a bližšie ich, až na označenie konkrétneho dôkazu, ktorý mal svedčať pre povolenie obnovy konania, nešpecifikovala.

Inými slovami, sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom predostrela svoje námietky tak, akoby od ústavného súdu očakávala uplatnenie právomoci ako ďalšej opravnej inštancie. Svoje tvrdenia oprela len o skutočnosť, že jej návrhu na obnovu konania malo byť zo strany všeobecných súdov vyhovené, pretože tu existoval dôkaz, ktorý nemohla predložiť v pôvodnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 513/02. Týmto dôkazom mal byť podľa nej súpis výdavkov po porúčiteľovi, ktorý sa do jej dispozičnej sféry dostal až 28. mája 2007, teda po právoplatnom skončení konania na okresnom súde.

Ústavný súd zastáva názor, že z hľadiska splnenia predpokladu odôvodnenia sťažnosti (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde) sťažovateľka nepredložila žiadne argumenty, ktorými by prezentovala neodôvodnenosť, nepreskúmateľnosť či svojvoľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu. Sťažovateľka z hľadiska ústavnoprávnej relevancie vôbec neuviedla, v čom spočíva porušenie jej práv, v čom krajský súd pochybil alebo v čom spočíva ústavná nekonformnosť jeho záverov. Z odôvodnenia sťažnosti taktiež nie je zjavné, či sťažovateľka namietala skutočnosť, že krajský súd mal aplikovať konkrétnu právnu normu a túto neaplikoval, alebo či mala v úmysle namietat' ústavne nesúladnú interpretáciu aplikovaných právnych predpisov či nezákonný spôsob vykonávania dôkazov. Námietka sťažovateľky bola formulovaná len v tom zmysle, že obnova konania mala byť povolená, pretože tu existoval dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní nemohla predložiť. Takáto „holá“ námietka však nie je spôsobilá vymedziť priestor pre posúdenie ústavného súdu o tom, či v danom prípade boli, alebo neboli porušené označené práva sťažovateľky.

Sťažovateľka neidentifikovala pochybenia krajského súdu, ktoré by ústavný súd mohol z hľadiska dodržania záruk garantovaných v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru posúdiť v konaní podľa čl. 127 ústavy.

Okrem toho, že sťažnosť neobsahovala všetky obligatórne náležitosti, aké vyplývajú z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (odôvodnenie návrhu), nespĺňala ani predpoklad podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože k nej nebola pripojená kópia právoplatného uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Co 371/2009 z 22. februára 2010, ktoré sťažovateľka namietala.

Ústavný súd zároveň uvádza, že vzhľadom na charakter nedostatkov podania nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľku na ich odstránenie, a to i s poukazom na to, že je v konaní zastúpená advokátom, ktorý je podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby,

ktoré je povinný vykonávať advokát tak, aby boli objektívne a spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (obdobne napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 5/08).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2010